

ELLENZÉK

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre . 10 K
Fél évre . . . 5 „
Negyed évre 2'50 „

Vidékre: Egész évre . 12 K
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre 3 „

Egyes szám ára 8 fill. Kapható minden hírlapelárúsnál.

Főszerkesztő:

Dr. HEBRONY JÓZSEF

Felelős szerkesztő:

RUTTKAY MENYHÉRT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Széchenyi-utca 34. SZELENYI és TARSÁ nyomdája.

A lap megjelen

minden kedd, csütörtök és szombaton.

Tolesvai Bónis Sándor.

Felelevenednek előttünk a régi, daliás idék. Előáll egy sehonnából idevetődött vad idegen, elkezd nagy fennén kérkedni; szidja, gyalázza a magyart. A kik hallják, arcukba szökik a vér, de magukba fojtják felháborodásukat, mert nem mernek vele kiállni a küzdőterre. Ekkor előlép egy nemes vitéz s búcsút véve szeretteitől, a *hazáért és becsületért* felveszi a félelmes ellenel a harcot. Sa bátor lovag, kire egy ország népe szegzi sóvár tekintetét s egy ország áldó imája száll feléje, kardjának vilámsapásával jajba fullasztja a vad idegen ajkán kitóduló szennyes szavakat s vérbetűkkel írja fel ziháló keblére, „Ne bántsd a magyart!”

A magyargyalázó vadászszázados honosságára nem idegen, csupán származására és érzelmére nézve. Magyar földön lakik, magyar levegővel, magyar kenyérral táplálkozik. Annál nagyobb, annál rutabb a bűne, mert nem becsüli meg azt a nemzetet, mely őt barátságosan ke-

lére zárja s számára a létfeltételeket nyújtja.

De sajnálattal kell tapasztalnunk, hogy olyan híres magyar városban, mint Pozsony, egy osztrák tiszt szabad folyást engedhetett fekete-sárga lelkéből fakadt érzelmeinek s nem akadt ott ember, aki a magyarok tisztelőre megtanította volna. Miskolcznak kellett kivívnia Pozsony becsületét is.

De hál' Istennek! nem fajult el még az ősi vér, akadt még magyar ember, aki vérrrel mosta le az ország becsületén ejtett szennyet. A Toldi Miklósook, Bottyánok, Bezerédjek faja nem halt még ki. Az ő vérok csörgedez *Bónis* Sándorban is, a hadverő hősök méltó utódában.

A fajbéli büszke magyar nemességre, mely véreét sohase kimélve, ezer esztendőn át millió veszélytől, gyalázattól védte meg a magyarnemzetet, úgy látszik, szüksége lesz még a későbbi évezredeknek is.

Tolesvai *Bónis* Sándorra büszke lehet Miskolcz városa, büszke lehet a magyar nemesség és e széles Magyarország, *mert ő a*

nemzet becsületéért állt ki. Ezért tette kockára az életét. Az ő mérközése még szentesítette a párbajnak egyébként kárhozott intézményét.

Ha kardjához nem szegődött volna is a szerencse, az erkölcsi siker mégis csak őt illeti, mert példát adott a világ előtt, hogy a magyar nem nézi egykedvűen a maguktól elrugaszkodott fráterek magyar dühtől tájtékozó faldosásait. De Bónissal volt a magyarok Istene és nem engedte, hogy a szent ügy megcsufoltassék.

Városunk hazafias közönségének a tegnap esti fáklýásmenet alkalmával megnyilatkozott lelkes ovációja, melybe minden koru és rendű polgártársunk eljenzése belevegýült, a hazafiai erények méltó hozsánája volt.

A Bónis Sándor vitézi tette költse fel bennünk és ne hagyja kialudni a hazafiai büszkeség érzetét; előttünk örökké az ő dicső példája, elleneink előtt pedig a Struchly Lipót csufos kudarcza lebejjen!

S. J.

Országgyűlés.

Soha nem észlelt érdeklődés mellett folyt le a függetlenségi párt kérelmére összehívott képviselőházi ülés. Lázás izgatottságban tartják úgy a főváros, mint az egész ország közvéleményét az újabb politikai események s mindenki attól tartott, hogy a képviselőház terme óriási botrányok színhelye lesz.

Az utca forrongott, a függetlenségi képviselőket lelkesen éljenezték, a kormánypártiakat, különösen a miniszterelnököt, Andrássy Gyula és Tisza István grófokat leabuzogolták.

A karzat zsufoolásig megtelt, a hírlapírókat a közönség a rendes helyéről majdnem kiszorította.

Az ülést Apponyi, házelnök nyitotta meg s a képviselők pártkülönbőség nélkül majdnem teljes számban jelentek meg.

Az ülés megnyitása után a függetlenségi párt lelkes hangulatban a magyar alkotmányt éltette s az elnök felolvasta a ház összehívását kérő beadványt, a minnek elhangzása után Olay La-

A pásztortűznél.

Az „Ellezék” számára írta:
Legifj. *Ábrányi Kornél.*

... Ne féljetekek a tüztől, ha pusztán Szép őszi éjszakákon follobog, S derengő fényt vetve elmúlt időkre Köréje gyűlnek fáradt pásztorok. Ne féljetekek ettől a tüztől! Nem gyujt Ez lángra házat — féltett kincseket, Felszított lágja itt a hüvös éjen Melegre kelt csak csüggedt sziveket.

Bevilágít kénye az éjszakába, Megfenyegette ott az árnyakat S ilyenkor felsír s fellobogó lángját Vércsin-pirosra festi a harag! S a pásztorok — mint belenéznek némán — Tekintetéből elszáll a boru, Szívük nyugodt lesz, küzdelemre bátor, Nem, ami volt, elesüggedt, szomorú.

Uj tápot vetnek hálásan a tűznek, S hidegnek-szélnek oda se neki! Elő a multtal! s valami dicsőről Ki-ki meséjét elmesélgeti. S felszítva újra s újra azt a lángot Igy pihennek el, lassan, csöndesen, Álmodva szépet meleg, nagy tűzekről Aranykalászos, gazdag földeken... Mért féljetekek hát a tüztől kishittűök? Kik elzárjáték szük négy fal közé,

Féltek a fénytől, mi a multak lángját Száz színben mindig visszatükrözé? Féltek talán a zajtöl-ropogástól, Amint a fa sieterve lángragyul? Féltek a hangtól, mint a fa siralma Emésztő, hangos zokogásba ful? ...

Ne féljetekek! — Mert hiába zárjátok Börtönbe-vasba ezt a szent tüzet. Ha itt az óra, ki fog csapni lángja S gyávákknak akkor — nincs könyörület! ... Egy pásztortűz lesz a nagy rónaságból És lángokba borítja az eget, Hogy elnyelje, mi kárhozatra vállott Tisztító lángod: hazaszereget! ...

Régi történetek.

— Az „Ellezék” eredeti tárczája. —

A karrier.

Ott ültünk az Andrássy-ut egyik leglátogatottabb kávéházának a teraszán. Cigarettám kékes füstjén keresztül elmélázva néztem a tiszta kék ég felé s önkénytelenül is olyan szentimentális hangulat vett rajtam erőt. Mikor azonban bent a kávéházban teljes erővel felhangzott a zene, egyszerre vége lett az álmo-

dozásnak és újra unottan nézegettem tovább az előttem sétáló, zsongó tömeget. Mintha delejes áram futott volna keresztül rajtam, úgy érintett egyszerre az a látvány, mely elem tárult. Egy remek, szép, jukker-fogat. A bakon feltűró szép elegáns hölgy ült, szinte meglepő ügyességgel s biztos kézzel tarva a két gyönyörű szürke ló gyeplőjét. Az érdekes és bájos látvány még az ilyenekhez hozzászókozt fővárosi közönség előtt is feltűnést és érdeklődést keltett. Az ajkaimról elhangzott csodálkozó felkiáltásra, orvosi szaklapjai nézésébe elmerült barátom is felütötte fejét, utána nézett a fogatnak, elmosolyogta magát, majd hirtelen elkomorlyodva kérdezte tőlem:

— Tudod ki ez?

— Nem én! — feleltem.

— Nos, tehát megmondom akkor én neked. Simon Mari. Tudod, az a hajdani csinos, kis virágáros leány, a ki még három-négy évvel ezelőt nálunk, otthon Váradon

árulta a virágot a sétatéren, kávéházakban, vendéglőkben, színházban.

Többet nem szólt, hanem hagyta, hadd elmélkedjem a latottak felett, Nekem pedig eszembe jutott az a kis virágáros leány. Magam előtt látam újra, amint behizelgő mosolyával s kedveskedő szavakkal nyomta kezünkbe csinos kis csokrocskáit. Kis karton ruhácskát viselt még akkor és annyszor mondogatta nekem is.

— Vegye meg édes jó ur, ezt a kis csokrot! Azután édes mosolygással nézett reám és az engedélyező fejbólintás után hálásan tüzte fel kabátomra, a kedvencz virágomból kötött csokrocskát. Par pillanat mulva már a másik asztalnál mondta el ismét, vegye meg édes jó ur, ezt a kis csokrot.

Alig volt akkor még több tizenhat évesnél a szép kis Mari, de keresményéből öreg, betegeskedő anyját is eltartotta. Minden éjjel mosolygó arccal tért haza s örömtől repesve adta át azt a sok apró

jos képviselő összeférhetlenség bejelentést tett gróf Khuen miniszterelnök ellen a gróf Szárpály-féle vesztegetésben való bűnrészség miatt.

Nagy oszdben és általános érdeklődés mellett szólott ezután Kossuth Ferencz s előadta, hogy a képviselőháznak kötelessége a király tetteit ellenőrizni és felemelni tiltakozó szavát, amikor a nemzet jogait akarja csorbítani s a téves törvénymagyarázat ellen.

Foglalkozik a hadiparancsral és a királyi manifestummal s kiemeli, hogy a fővezér megígérte a hadseregnek, hogy a magyar nemzet jogait nem fogja érvényesíteni engedni, a nemzetnek pedig elmondja, hogy mit ígért a hadseregnek.

A királyt e tettekre csak rossz és hűtlen tanácsadók vehették rá.

A hadseregbe bevitték a politikát, holott a katonai kiáltványoknak már igen sokszor dinasztia bukása volt a következménye.

Végül beterjesztette az alább kivonatban ismertetett felirati javaslatot.

A függetlenségi képviselők a király személyét sem kímélték sűrű közbeszólásaikban, a miért Barabás, Lengyel, Pichler képviselők többször rendreutasításban részesültek.

Szünet után a grancsár miniszterelnök akart beszélni, a függetlenségi párt azonban szóhoz jutni sem engedte.

Közben Rigó Ferencz egyenesen a miniszterelnökhöz sietve közvetlen közelből így szólt:

Üljön le az ur! Mit keres itt? Menjen oda, ahonnan jött! Ne provokáljon bennünket!

A grancsár arcát halálos sá-

padtság borította el s meglepésében leült.

Azt hitték, hogy a miniszterelnök személyét tetteleg megtámadta s mindkettőjük védelmére az egész képviselőház az előtérbe sietett.

Végül nagynehezen a miniszterelnök szóhoz jutott, a nagy zajban beszédét hallani nem lehetett, indítványozta, hogy a ház a kormány megalakulásáig napolja el üléseit.

Hosszas vita után a képviselőház az indítványt elfogadta, s délután 4 órakor az elnök az ülést berekesztette.

Nagy izgalomban oszlott fel az ülés, a minnek több személyes affér az eredménye.

A függetlenségi párt feliratjavaslata kivonatban a következő:

Nagy és nehéz válságok, súlyos megpróbáltatások terhe sokszor jutott a magyar nemzetnek osztályrészül. Állami életünknek fejlődése elé többször emeltek akadályok, gyakran szakadt meg békés fejlődésünk fonala amiatt, mert a nemzetnek egyértelmű akarata nem érvényesülhetett. Az országot és a trónt egyaránt fenyegető ezen válságok oka mindig az volt, hogy király és nemzet között rosszakaratú tanácsadók álnok szándékkal a félreértések üszkét szították.

A múlt idők ezen képe élénk tükrözi a jelenlegi helyzetnek forrását.

Az 1867-iki kiegyezés egy küzdelemteljes és szenvedésekkel megpecsételt korszaknak, az önkényuralomnak volt engesztelést célzó záróköve. Uralkodó és nemzet a kibékülés útjára léptek. Az erre irányuló törekvéseknek lett eredménye az 1867. XII. t.-cz. E törvénynek Felséged és nemzet által elfogadott és nyíltan hirdettet alapszövege a nemzet és uralkodó között évszázadok óta fennálló ama végzetes ellentétnek megszüntetése volt, amely a magyar alkotmány világos megértésével, államiságunkat, függetlenségünket az összbiradalmi eszmének szolgál-

tába akarta kényszeríteni. A nemzet törvényhozási többsége hitt és remélt a kölcsönös engesztelődésnek őszinteségében.

Fájdalmas csalódásra ébredtünk. Csalódtunk oly időpontban, amidőn a nemzet egyértelműleg abban a hitben van, hogy Magyarország szuverenitásának elengedhetlen folyamánya törvényen alapuló követelésének megvalósítása; a nemzet nyelvének az állami élet legfontosabb ágában: a hadsereg terén is feltételül érvényesülni kell. Akkor, amikor a nemzeti akarat ezen törekvés megvalósítását az alkotmányos élet további akadálytalan működésének elengedhetlen feltételül tűzte ki: jött közbe azon esemény, hogy a kormány lemondott, e lemondást Felséged elfogadta és a képviselőház is üléseit elnapolta.

A magyar alkotmány a jogfolytonosság alapján fejlődött. Ez a fejlődés soha sem ismerte a törvények változhatatlanságának sorvasztó bilincseit, és most történelmünk évezredes tanúságaival szemben, Felséged parancsoló formában hirdeti azt az akaratát, hogy a hadsereg fejlesztésére irányuló törvényes kívánságaink sohasem teljesülhessenek. Számos törvényünk, köztük az 1867. évi XII. t.-cz. 12. §. is azt igazolja, hogy a magyar hadsereg vonatkozólag a nemzet által fentartott és biztosított jogokat Magyarország minden idegen beavatkozás kizárásával gyakorolja. És most keserű csalódással tapasztaljuk, hogy Felséged ezen jogaink érvényesítésére irányuló nemzeti akaratunkat egyoldalú törekvésnek nyilvánítja, melyet valamely más államterület érdekei befolyásolhatnának.

Nem mellőzhetjük hallgatással Felségednek azon kijelentését sem, amellyel ismételve és több ízben is a hadseregről, mint saját hadseregéről emlékezik meg. A hadseregnek, mint szervezetnek külvilágiasztása a nemzet törvényhozásától, elkülönítése az állampolgárok gondolkodásvilágától és törekvésétől, mindig végzetes szerencsétlenségek kuforrása volt, a mely mindenkor beláthatatlan bonyodalmaknak és ellentéteknek volt az eredő oka és nemcsak nemzetek romlását, hanem trónusok bukását is eredményezte.

A zsoldos hadseregek korában lehetett jogosultsága annak, hogy a fejedelem a hadseregről, mint a magáról rendelkezett, megadta erre a joglapot az, ha hadseregüket főleg a saját erőforrásaikból tartották fenn, de manapság, amidőn a nemzetek védereje az általános védkötelezettség és a néphadsereg eszméjére van alapítva, amidőn maga a nép áldozza pénzét és véré a hadsereg: az én hadseregemről beszélni idejét multa és sem az alkotmány, sem az általános védkötelezettség eszméjével össze nem egyeztethető. A mi alkotmányunk szerint a hadsereg sohasem volt másé, mint a nemzeté, melynek fővezére a koronás király.

Felséged arra hivatkozik, hogy az 1867: XII. t.-cz. alapján elvált kötelezettségek becsületes és lelkiismeretes teljesítésefelett mindenkor szigorúan őrködött, holott a magyar nemzet mély sajnálattal volt kénytelen tapasztalni, hogy e szigorú őrködés dacára számtalan más, orvoslás nélkül maradt sérelmeink között a nemzetnek még olyan törvényes kívánsága sem mehetett teljesedésbe, mint a magyar csapatoknak magyar tisztekkel való ellátása, melyet pedig Felséged még az 1868. év aug. 6-án kelt hadparancsban elrendelt.

Nem fogadhatjuk azért megnyugvással azt a kijelentést sem, mely szerint Felséged egyedül királyi akaratával bármely, a nemzetet érintő jogokat utódaira érintetlenül átszár-maztathatja.

A magyar királynak olyan uralkodói jogai, melyeket nem a nemzetől kapott, nincsenek; és így királyi jogai felett a nemzet hozzájárulása nélkül utódai javára sem rendelkezhetik, valámit Felséged sem őseitől örökölte, hanem a koronázás alkotmányjogi ténye, a koronázási hitlevél kiadása, a koronázási eskü letétele és törvénybe iktatásával a nemzetől nyerte min den jogát. Epen azért nem ösmerhetjük el azon felfogás helyességét sem, mintha a magyar szentkorona egyedül Felséged koronája volna, mert a szent korona a nemzeté, melylyel saját jogán avatja királyát az önálló magyar állam fejevé.

Minékünk, mint a nemzet törvényhozóinak kötelességünk alkotmányun-

kis pénzarabot, melyeknek egyik része a háztartás költségeire, a másik megmaradt része pedig az ő kelengyére lett eltéve.

Mert hát a kis Mari menyasszony sorban volt. Az egyik kávéház pinczére volt a boldog vőlegény. Szegény Jani jó flu volt. Mindannyian nagyon szerettük. Hányszor dupláztuk meg a borralóját azzal az indoklással:

A lakadalomra . . .

Szinte szenvedélyükké vált már annak a hozományának gyarapítása, amit a kis Mari készült magával vinni. Bizonyos meglepéssel gondoltunk arra, hogy mi is hozzájárulunk egy derék fiatal párnak a boldogításához. Csak egyetlen egy ember akadt a társaságban, aki ilyenkor gunnyal kaczagott. Az én orvos barátom. Sohase lesz ezekből egy pár mondogatta, fiuk higyjétek el nekem. Ebből a leányból minden lehet, csak jóra való családanya nem. Az éjjeli élet, amelyet már pár év óta átél, annyira meg-

mérgezte, hogy bárhol feltalálja a boldogságát, csak a családi tűzhelynél nem. Évek óta tapasztalta ez a leány, hogy miképpen lehet fényben, kényelemben, pompában élni. Én nem egyszer láttam, hogy milyen sóvár szemekkel tekingetett egy-egy félvilági hölgy divatos selyem bluzára, vagy ékszerre. Karriert fog csinálni ez a leány még, higyjétek el nekem gyerekek. Mi pedig néha-néha majd összevesztünk vele, miközben a szép kis Mari védelmünkbe vettük. És most . . . most úgy látszik mégis csak ami orvos barátunknak lett igaza. Mintha csak megérezte volna, hogy róla gondolkodtam, felém fordulva így szólt az én barátom: Látom, hogy elgondolkoztál a dolog felett, pedig hát ez igen egyszerű és természetes volt. Megmondtam én ezt már tinektek Váradon. A kis Mari egyéve felkerült Pestre s most megkezdte a karriert . . . Hát az anyjával mi lett, vágtam szavába önkénytelenül is. Erre is megadom a

feleletet. Jer csak velem, látni fogsz egy másik képet is, amely megadja neked a teljes választ. Szónélkül ültem kocsjába és hallgatagon vártam a következőket:

A Ferencz-város egyik külső utcájának valamelyik alacsony házacsájánál állott meg a kocs.

A rendetlenül elhagyott udvar gödrös kövezetén keresztül botorkálva, beléptünk egy sötét pinczeshobába. A nyomor, a végtelen szegénység ritt le itt mindenről.

A szoba egyik sarkában egy csomó szalmán feküdt a szép Mari édes anyja. Fakó arcán alig látszott már az életnek a nyoma is. Barátom megvizsgálta, azután fejét csóválva lépett ki az udvarra. Kérdő pillantásaimra itt adott választ.

Vége van, egy-két óra az egész. Tegnap hivatok ide először, de már akkor olyan rosszul volt, hogy az elszállítására sem lehetett gondolni. Tegnap még eszméleténél volt. Elmondta, hogy a leánya már több mint fél éve elhagyta. Azóta a legna-

gyobb nyomorban sanyalódik. Szinte megborzadva hagytam el a szobát, a mikor az az összeaszott öregasszony irtózatos átkai elhangzottak a hűtlen leányra.

Harmadnapra megvolt a temetése is. Mi adtuk össze a fekete fakoporsó árát, mi voltunk a gyásznép is.

Azután elfelejtettük az egész históriát. Pár év is elmult, a mikor valamelyik újságból olvasott hír az egész dolgot újra eszembe juttatta.

A szép Mari szerencsétlenségéről szólt ez. A híres félvilági hölgy, a kit egy dugszdag mágnás nevével hoztak legutóbb kapcsolatba amint a haját süfögette, egészen összeégette magát.

Hónapokig feküdt az egyik kórházban s amikor kikerült onnan, szinte csak torzképe volt a régi szép leánynak. Pár hónap mulva ott volt az utca sarabán . . .

Valamelyik kis éjjeli kávéház előtt haladtam el éppen, a mikor pálin-

kat minden fenyegető veszedelemmel szemben megoltalmazni. Jelen tiszteletteljes feliratunknak is ez a célja s azt hazánk és Felséged iránti hűséggel követni a mi életünknek igazi feladata.

Mi is mély aggodalmakkal eltelve óhajtjuk, hogy a törvényhozás munkálkodásának fonalát újból felvehesse és hogy a függőben levő számos nagyfontosságú kérdés megoldást találjon; de ha ez csak azon az áron volna elérhető, hogy a nemzeti nyelvhöz való jogunk érvényesítése lehetetlenné váljék, erre a velünk szemben támasztott követelésre, felséges Császár és Király, a mi feleletünk sem lehetne más, mint az, hogy soha, soha!

De mi bizunk abban, hogy a királyi esküvel megerősített alkotmányunkból merített érveinkkel sikerült Felségedet álláspontunk igazságáról meggyőzni.

Ezen bizodalomból folyó reménységgel kérjük Felségedet, kegyeskedjék az elsorolt sérelmek orvoslásáról alkotmányos uton gondoskodni és a nemzetet az iránt megnyugtani, hogy törvényben gyökeresítő kívánságainak törvényhozási tárgyalása és megvalósítása Felségednél akadályokba nem ütközhetik.

Kik egyébiránt mély tisztelettel vagyunk

Császári és Királyi Felségednek hódoló hívei.
(Ezután következik a függetlenségi képviselők névalírása.)

Kassa és Zsolna.

Üdvözljük Kassa és Zsolna városokat! Üdvözljük igaz magyar büszkeséggel és szeretettel. Az előbit azért, hogy Rakóczi emléket régi falai között országos nemzeti kiállításal ünnepelte meg s oda irányította az egész ország hazafias lakosságának közfigyelmét; az utóbbit üdvözljük azért a szép és nagyarányú kiállításért, mely ott augusztus 1-én nyílt meg s a melynek jelentősége sokkal nagyobb, mint egy helyi kiállítás.

Ideje már, hogy megmozduljon a vidék. Mindenki a főváros felé tör, onnan várja mindenre a kezdeményező lépést, onnan kér a kezdeményezéshez módozatot és tanácsot, fő- és segédeszközt.

A vidék ipara pang a főváros

kától gödülőgőllehetettel kilépett onnan ez a leány.

Összeszorult szívvel néztem végig, aztán siettem tova. Nem akartam tovább szemlélni a szomorú karrier második felvonását. Szinte kívántam, vártam, hogy a harmadik is mielőbb elkövetkezzék.

Nem is soká késett.

Az anya atka nem maradt háttas nélkül.

Egy zord őszi ejjel a Lánchíd közepéről fekete alak hullt alá a mélybe.

Egy locsbanás hallatszott s aztán elnyelt a mély csönd mindent. Pár nap múlva fogták ki valamelyik Dunamelléki falunál a szép Simon Mária holttestét.

Ott temették el az árnyas akácok alá gyászoló nép és jel nélkül, úgy ahogy az ilyen karriernek hősöit szokták eltemetni.

Smundy Károly.

ipara mellett, éppen úgy a vidék kereskedelme megsínyli a főváros kereskedelmét. Baross Gábor zsebnialítása hozta nekünk az olcsó utazást és szervi összefüggésbe hozott bennünket a fővárossal s mi oda visszük pénzünket, oda megyünk ünnepelni, mulatni, kivett szabadságunkat is ott föltjük el.

S annyira megszokjuk a zsbongó, ideges, nagyarányú világvárost, hogy nem is tudunk ellenni idehaza nélkül. Nyakra-főre hozatjuk a fővárosból az ott megjelenő sok jó és nem jó napilapot, azokkal rakjuk tele asztalainkat a küzkökö és feladatát teljesítő helyi sajtó rovására; de onnan hozatunk mindent: butort, ruhát, élelmiszert, meg patikát is. Odamegyünk ma már orvosi, jogi tanácsért, ott helyezük el felesleges tökéinket, onnan vesszük kölcsöneinket házainkra s földjeinkre, ott vásárolunk részvényeket, még házasságokat is oda megyünk kötni, mert a pesti házasság „előkelő.”

És nem vesszük észre, hogy mindez voltaképpen elítélése és ócsárlása önmagunknak. Mintha mi vidékiek a főváros nélkül nem is volnánk képesek józanul cselekedni. Pedig a vidéken is van sok híres orvos, sok kiváló jogtudós, sok becsületes kereskedő, megbízható iparos, jóhírű pénzügyes és egészséges vállalat. De hát mi ezeket nem szeretjük, mert husunkból való hus, vérünkéből való vér.

Sajnos tehát, nem a fővárosnak amugy is hatalmasan megnyilatkozó vonzó ereje, hanem első sorban mi vidékiek önmagunk vagyunk okai annak, hogy amily arányban fejlődik a főváros, oly arányban fejlődik vissza a vidék s a vidék sok szép intelligens városa.

Ezért üdvözljük örömmel és lelkesedéssel Kassa és Zsolna városokat, mert bebizonyították, hogy hatalmas és derekas munkával lehet érdekeset, szepet és maradandót alkotni a nélkül, hogy az ország fővárosa rendezné azt. Vidéki kezek, vidéki erők és vidéki elmék kiváló-sága hozta létre e két országos jelentőségű kiállítást. Legyen ez utmutatás városunkra és minden vidéki városra nézve a jövőben.

Tudjunk önmagunknak is élni s nemcsak a fővárosnak. — Tudjunk magunkat és a magunkét is megbecsülni, tudjunk kimutatni, felhasználni, fejleszteni, összegyűjteni azt, a mi nálunk hasznos, szép, jó, nevezetes, érdekes és értékés.

Kassa és Zsolna városok előljártak a jó példával, legyenek hát irigység nélkül üdvözölve, de azzal a tanulsággal és elhatározással, hogy okultunk és követjük őket.

Az ország megerősödéséhez nemcsak egy hatalmas virágzó főváros, hanem erős fejlődő sok vidéki központ is szükséges.

UJDONSÁGOK.

„Ne bántsá a magyart!”

*Elfeledte már a német,
Elfeledte már a régít,
Mikor poroltuk a hátát,
Isaségtől egész Bécsig.
Elfeledte már és újra
Hencsegni akart. . . .
Csititgattuk: vigyázz német,
„Ne bántsá a magyart!”*

*Egy pozsonyi kávéházban
— Tudja Isten, hogy mi lelle —*

*Kitört egy kapitány urból
A fekete-sárga lelke,
S a magyarra kigyót békát
Kiállt, hadart,
Elfeledte azt a régít:
„Ne bántsá a magyart!”*

*No de megis járta szegény,
Mert akadt egy jó magyarra,
A ki amugy magyarosan
Ki is hitta egy szál kardra.
Ki is hitta, meg is vágta
Csúful a csudart. . . .
Látod német, ugy-e mondtuk:
„Ne bántsá a magyart!”
Sassy Csaba.*

A Bónis-Struchliügy. Hol volt, hol nem volt. . . volt egyszer egy vadászszázados a ki egy kávéházban kegyetlenül lepocskondiázta a magyarokat Hol volt, hol nem volt. . . volt egyszer egy földbirtokos, egy igaz magyar, a kiben ős-szittyá vér buzgott. Az ős-szittyá vérnek pedig speciális tulajdonsága, hogy gyűlöli a németet, meg mindazokat, a kik a magyart gyűlölik. Így jött össze a magyart gyűlölköző Struchli százados Bónis Sándorral. A párbaj, a mely iránt országszerte lázas érdeklődés nyilvánult, ma délután 1 órakor ment végbe a helybeli lovassági laktanyában. Előzőleg a segédek szigorú föltételű pistoly-párbajban állapodtak meg.

Később aztán Struchli százados segédei Boros kapitány és Seidl főhadnagy egy „Nyugat-magyarország” cz. lapot mutattak fel, amelyben felük nyilatkozott, hogy az inkriminált sértést ittás állapotban tette és bocsánatot kér érte. A Bónis Sándor segédei Vidats János és Demeter Ernő erre a kijelentésre elfogadták az ellenfél segédei által felajánlott könnyebb kardpárbajt. A kardpárbaj föltételei a következő: nyak és csuklóbandagezzal végkimerülésig. A párbaj színhelyén óriási néptömeg várakozott az ügy kimenetelére. A párbaj közel egy félórát tartott.

A felek ötször mérték össze kardjukat, míg végre az ötödik összecsapásnál Bónis Sándor ellenfelének mellén ejtett egy „alapos vágást”, amelyet a doktorok 24 öltéssel vartak be. Bónist óriási lelkesedéssel fogadták a várakozók, a kik még a lovakat is kiakarták fogni a kocsijából. Bónis Sándort tisztelettel értesülésünk szerint egy ezüst serleggel akarják meglepni, amelybe a következő felírás lesz

vésve: „Ne bántsá a magyart!” Este pedig impozáns fáklásmenetet rendeztek tiszteletére, az ünnepeket lakása elé. Utközben lelkesítő, hazafias dalokat énekeltek. Így ünneplik az ős, szittyámagyarokat Magyarországon, a hol oly kevesen vannak ezek a szittyák, hogy maholnap már „specziálisoknak” kell őket tekintenünk.

Katonai lóvásár. A Miskolczi alomászó 7-ik sz. loavató bizottság 1903. október 7-én Miskolczon, saját helyiségében d. e. 8—10 óráig katonai lóvásárt fog tartani és ezen alkalommal soroz: I. 4, 5, 6 és 7 éves katonai célokra alkalmas háttaslovakat 158 cm. minimális és 166 cm. maximális mértékkel. II. 5, 6 és 7 éves háttaslovakat ágyu elé 161 cm. minimális és 172 centiméter maximális mértékkel. III. Tüzérség legénység alá való háttaslovakat 155 cm. minimális mértékkel.

A német nyelv áldozata. Világgá bujdosott most egy kitűnő tehetségű magyar diák, akire nézve — mivel a német nyelvből nem tudott felmutatni megfelelő előmenetelt — tanárai lehetetlenné tették a tudományos pályán való érvényesülést, éppen akkor, midőn már alig tíz hónap választotta el középiskolai tanulmányainak befejezésétől. *S. Bélanak* még két évvel ezelőtt is hét egyes tanjegye volt a helybeli kereskedelmi iskola alsó osztályáról szóló évvégi bizonyítványában és a hét egyes mellett ott disztelenkedett egy elégtelen is, — a német nyelvből. A szekundát a javító vizsgán akkor még kijavította ugyan, de a következő iskolai évben, annak a tudatában, hogy e tantárggyal úgy sem fog tudni boldogulni, elvesztette a munkakedvét s a többi tantárgyakat is kezdte kissé hanyagolni, de azért még mindig tanult közepesen. A múlt évben mint középkereskedelmi iskolai tanuló ismét elbukott a németből s profeszora most már a javítón sem eresztette át. A bukott diák szüleinek szerény anyagi körülményei folytán nem iratkozhatott be újolag ugyanazon osztályba, de tiltotta ezt önérzete is. Azért a sikertelen pótvizsga után egy pár nap múlva világgá bujdosott s csak a napokban értesítette a bánatában csaknem halálra betegedett édesanyját hollétééről, egyszersmind arról is, hogy most beakar állni közös bakának, ott talán *módjában less megtanulnia németül.* Sajnálatos dolog, hogy a magyar nemzet nem tud öntudatra ébredni s még iskoláinkban is oly nagy jelentőséget tulajdonítanak ennek a magyar előtt annyira gyűlöletes nyelvnek, hogy miatta a tanulóknak lehetetlenné teszik az iskolai pályán való boldogulást.

Epizód a tegnapesteli fáklásmenetnél. Tegnap este a Bónis Sándor tiszteletére rendezett fáklásmenet-hoz tudvalevőleg kivonult az összes rendőrség. Egy nótárius csirkefogó e jelenet láttára egyik czimborája

előtt ilyen megjegyzést kockáztatt meg:

— Csuhaj komám ma nyugodtan mehetünk a Gordonba széjjelézni: a reudörök mind itt vannak.

Tanító-gyűlés. A Borsodmegyei általános tanító-egyesület f. hó 24-én tartotta meg a városház nagytermében évi közgyűlését.

Hídvégi Benő kir. tanfelügyelő, elnök hazafias beszéddel üdvözölte az egyesületet, kijelentette, hogy állásánál fogva az elnöki tisztség öszeférhetetlen, a minek már egy évvel ezelőtt kifejezést adott. A közgyűlés lelkesedéssel fogadta az elnök beszédét s megilletődéssel vette tudomásul, hogy őt többé az elnöki székben nem láthatja.

Kerényi Márton főjegyző szép szavakban ismertette az egyesület egy évi működését.

Ezután a választásokat ejtették meg, melyek eredménye szerint elnökké *Csiky* Béla, főjegyzővé *Schlesinger* Ármán választották meg.

Hídvégi Benő kir. tanfelügyelőt, ki az egyesületnek 13 éven át volt elnöke és megalapítója, a közgyűlés kiváló érdemeinek elismerésül tiszteletbeli elnöknek választja.

Dr. Halász Henrik kórházi orvos gyógypedagógiai előadást tartott, melyet a közgyűlés rendkívüli érdekességénél fogva nagy figyelemmel kísért.

Babarczy Lukács szolnoki tanító, a tanítók biztatásáról beszélt; a jelenlevők érdeklél kísérték fejtegetését és benyújtott határozati javaslatát a választmány támogatni fogja.

Helényi Bódog máv. állami isk. igazgató „A nemzeti népművelés tükré” czímen értekezett. Elmondta nyelvünk fejlődésének fázisait. Előadásában kárhóztatja a nyelvtani könyvet, mely óriási elmaradottságunk okozója és helyette az élő nyelvtant: a tanító tudását, lelkesedését és nyelvérzékét helyezi előtérbe. Kiveteli a nemzeti nyelv jogát, melyet a nemzeti nevelés gerinczének, központjának nevez.

Vége kijelenti, hogy a népiskola valóságos nemzeti iskola, melynek célja hazafias, vallás-erkölcsi polgárokat és honleányokat nevelni és ama eszközökkel felruházni, melyekre az élet küzdelmeiben szükség lesz. Ennek folytán a nemzeti iskolának semmiben sem kell tekintettel lenni a középiskolára, mert a népiskola nem filialis, a neptanító pedig nem fiók tanítója annak. A nemzeti iskola saját külön misszióval bír, s ha ez be lesz töltve, úgy a nemzet nem fog panaszkodni. S ha a nemzet nem panaszkodik, bizonyára a középiskolának sem lesz oka ra.

A közgyűlés ezután adminisztratív ügyeket intézett el, mely után a „Korona” szállóba tartsas ebédre gyűnt, hol sok tartalmas ponárköszöntő hangzott el.

Hölgy-értekezlet. Csütörtöki számunkban hirt adtunk arról, hogy a közművelődési egyesület városunk hölgyeit holnap d. u. 3 órára a megyeháza nagytermében tartandó értekezletre hívta meg. Ösmerve a közművelődési egyesület nagyarányu

munkatervét, azt hisszük, nem kell hölgyeinknek figyelmét külön is felhívunk ezen értekezletre, hiszen a mi hölgyeink sohasem vártak külön felhívást, midőn hazafias kötelességekről volt szó. Ezen az értekezleten városunk minden leányának meg kell jelennie, hiszen a közművelődési-egyesület a magyar nemzeti kultúra nevében kér és tesz mindent, annak nevében és annak fejlesztése érdekében hívja hölgyeinket. Szomorú politikai viszonyok között lesz ez a gyűlés megtartva. Az egyesület persze nem politizál, de a hazafiai és honleányi arcokon ott lesz az a súlyos aggodalom ezen az értekezleten is. Kérjük hölgyeinket, jöjjenek el mentül számossabban, mind erre az értekezletre. Hadd merítsen vigasztalást a honfibanat abból a lélekelmelő látványból, hogy a magyar nők, ahol tenni kell a magyarságért, mint egy ember együtt van mind.

Városi közgyűlés kedden délután közgyűlés lesz a városháza nagytermében mely alkalommal dr. Neuman Bertalan nagy fontosságú beadványa is tárgyalás alá kerül. Mindenesetre kívánatos hogy a városi képviselők teljes számban jelenjenek meg a hazafias indítvány megvitatására.

A Korona-szálló új berendezése. *Bokros* Károly vendéglős a Korona-szállón szükségessé vált újításokat a napokban befejezte s azok bemutatására a helybeli újságíró-kar tagjait vasárnap estére meghívta.

Pinczerek gyűlése. Az Országos Pinczer Egyesület miskolci választmánya hétlőn este tartott tisztújító gyűlésén egyhangulag megválasztotta elnöké: *Auszländer* Gyulát, pénztárossá: *Dicker* Gézát, ellenőrré: *Cservenkovics* Istvánt és *Dani* Ferenczet, jegyzővé: *Freireizen* Gézát. A pinczer szakiskola tanárai: *Cservenkovics* István és *Freireizen* Géza. A választmányi tagok kevés kivétellel a régiek maradtak.

Egy híres régi csendbiztos halála. *Laucsik* Máté kir. közjegyző meghalt a napokban 73 éves korában. *Laucsik* érdekes pályát futott meg. Fiatalabb éveiben fűszerkereskedő volt Nagybecskerekben, ahol lőltja egész kaszinó volt s nagy emberismeretre tett szert. Gróf *Raday* Gedeon, a betyárvilág réme, vizsgabírójának vette maga mellé *Laucsik* Mátét s ez a legrejtettebb régi bűnök is kikutatva. Így aztán gyorsan megtelek a szegedi csillagbörtön zarkai. — *Raday* Gedeon gróf és *Laucsik* Máté tizenöt hónapi együttműködésének eredménye volt, hogy 813 egyén által elkövetett 554 bűntényt derítettek ki és a tettesek közül 425-öt fogtak el. Ezek közt *Rózsa* Sandort és társát, *Wezelka* Juskát is. *Raday* Gedeon grófot azonban visszahívták Pestre s *Laucsik* is vele jött. Nem sokáig maradt itt. Érsekújvárra ment, hol

ügyvédi irodát nyitott. A királyi közjegyzői intézmény létesítésekor pedig kinevezték közjegyzőnek. Az öreg *Laucsik* vidám, kedélyes ember volt mindaddig, míg szegedi működését nem hozták szóba. Ha ez megtörtént, az öreg felkelt és a kérdezőt faképnél hagyta. Soha sem nyilatkozott a Szegeden történetéről és most magával viszi a sirba a szegedi Csillag-börtön titkait.

Kórházi bizottsági ülés. Borsodvármegye „Erzsébet” kózkórházának bizottsága szeptember 26-án, szombaton d. u. 3 órakor a vármegyeház tanácstermében ülést tart.

Katonák vasárnapi munkaszünete. A katonai Rendeleti közlöny szerint a gyalogsapatok részére október hó 1-től új gyakorlati szabályzat lép életbe, továbbá, hogy vásár és ünnepnapokon a tisztek és a legénység teljes munkaszünetet élvezzenek. Kivételt tesznek ez alól a következő esetekben: el nem odázható szolgálat, nagyobb hadgyakorlatoknál a marsok, készenlét és a katonák asszisztálása.

Vívótanfolyam. *Erdőssy* Vilmos a ref. főgimnázium ujonnan megválasztott tornatanára, ki mint főhadnagy, a máhrisk-weisskirheni katonai főreáliskola vívótanára volt, október hó elsejétől kezdve a főgimnázium tornacsarnokában hat havi vívótanfolyamot nyit, melyre az esti órák alatt lehet jelentkezni ugyanott. — A díj igen mérsékelt.

Meghosszabbított határidő. A kassai m. kir. posta- és távirat-igazgatóságától vett értesítés szerint a kereskedelmi miniszter a posta- és távirat növendékek felvételére megállapított határidőt a folyó évben október hó végéig hosszabbította meg.

Elveszett pénz. Nagy kár érte tegnap a piacon *Borbély* Mátyásné varbói lakosnőt. Bejött Miskolcra különféle eladni való portékával s árult is belőle vagy 28 koronát. A pénz egy kendőbe kötve zsebébe tette; de később, mikor még egyszer meg akarta számlálni, nem találta sehoh. Bejelentette hát a pénz elvesztését a rendőrségnek, a mely most nyomoz.

Türr tábornok emlékiratai. Mikor Világos után, az elnyomtas szomorú napjaiban, a magyar nép arra gondolt, hogy fegyverrel vivja vissza a szabadságát, akkor a Messiasként várt *Kossuth* Lajos mellé még egy szabadtót remélt: *Türr* Istvánt, a kit 1860 óta *Garibaldi* legkiválóbb bajtársa gyanánt ünnepeit az olasz nemzet és egész Európa. *Türr* a magyar emigránsok mar rég ismerék akkor: 1848—1849-ben nem harcolt ugyan a honvédség soraiban, de olaszföldön magyar legiöt szervezett, Világos után *Mazzini*val éveken át zaklatta az osztrákokat; küzdött a reakció ellen 1849-ben *Badenben*, 1855-ben a krimiai szövetségesek szolgálatában, 1857-ben a cserkeszeket lázította, 1859-ben *Garibaldi* mellett harcolt, majd a délszlávok közt agitált és a „mar-

sai ezer” expedíciójában világ-hírűvé tette nevét. Számos harc-téren vívta ki altábornagyi rangját, és mindig csak a magyar ügyért harcolt. Rokonságba jutván a francia császári családdal, nagy összeköttetéseit fontos diplomáciai missziókban érvényesítette és aktív szereplő volt nagy horderejű és a magyar ügyre visszaható európai eseményekben. A kiegyezés után itthon és a külföldön nagyszabású közgazdasági alkotásokkal foglalkozott. Az utóbbi husz év alatt a magyar állam jóhíre, a népek szabadsága és Európa békéje érdekében publicisztikai tevékenységet fejtett ki nagy világlapokban és nemzetközi kongresszusokon. Évek óta állandó munkatársa a Magyar Hírlap-nak, amely kizárólag közli cikkeit. Ezen sokoldalú szereplésének hatvan évre terjedő nevezetes mozzanatait *Türr* István megírja most az emlékirataiban, melyeknek közlését a Magyar Hírlap kezdi meg az októberi negyeddél. Ugyancsak most kezdi meg a Magyar Hírlap a „Tolvaj? Gyilkos?” című szociális angol regény közlését. — A Magyar Hírlap-nak, e független, szabadelvű, a magyar nemzet jogaiért lelkesedéssel küzdő napilapnak előfizetési ára negyedévre 7 korona, egy hónapra 2 korona 40 fillér. Kiadóhivatalának czime: „Magyar Hírlap” Budapest, V., Honvédtelteza 10.

Alkalom szüli a tolvajt. A bíróságnál megjelenik egy szurtos atyafi, akit valami szurkolási dologgal gyanúsítanak. A bíróságnak legelőször is az előéletét tudakolja s azt kérdezi tőle:

— Volt-e már büntetve?
— Igenis voltam, kérem, de már régen.

— Hát miért volt?
— Hogy miért? . . . Egyszer az ingeny fürdőben voltam, mintegy négy esztendővel ezelőtt, aztán véletlenül a kezem ügyébe került egy uszónadrág és lepedő, melyek el lettek emelve.

— Ezért volt büntetve?
— Ezért. Ültem érte két hétig.

— Jól van. Hát azóta?
— Azóta? . . . Hát azóta — nem fürödtem, tekintetes ur!

— x **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a *Ferencs József keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan *Ferencs József keserűvizet*

Törvénykezés.

Esküdtszéki tárgyalások.

III. nap.

A jó pásator.

F hó 23-án *Fóris* Ádám szuhogyi mezőőr „sorát” tárgyalta az esküdtszék. Nevezett vádlott 1902. július 26-án felgyújtotta a *Jakab* Ferencz és társai tulajdonát képező s a fa-

Szelényi és Társa
Könyvnyomdája és könyvkötészetében
Széchenyi-utca 34. szám. (A színházzal szemben)

bármily könyvnyomdai munkák: lakadalmi és báli meghívók, körlevelek, falragaszok, árjegyzékek, zárszámadások, táblázatok, kimutalások, művek, levélpapír és borítékok, czimkártyák, számlák, gyászjelentések, czimkéék, névjegyek és itt fel nem sorolt egyszerű avagy több színben nyomandó munkák a legjutányosabb árak mellett és a legcsinosabb kivitelben készülnek.

Iskola-könyvek félvászon kötése 20 fillértől feljebb.

lutól t
sen le
Ugy
11-én
kot ak
nyire
Lázár
napon
sértést

A
2-ik p
a 310.
okozot
vádolv
esküdt
képpen
Miksa,
Fodor
dr. Sz
Barna.
Stein Z
Alajos.
Kopp
Sándor
Mór, N

A va
hallgat
hijával
és vé
melyek
elmara
alappján
két évi
jogerőn

Orbá
1902. é
Farkas
ben öss
val. A
Pesta é
zatát,
szaladt
magáho
János r
korbács
tért a
találta

Orbá
nekiest
bottal
hagyták
vette a

A bt
felindul
zott s
miatt á
ván és

Az e
táblabír
dr. Zel
rák vol
kir. ált
miskolc
szakért
dr. Dob
orvosok

Vádló
ismerik
ják bünt
ták fel,
erős fel
eselekm
nak a
okozni.

Tomc
zsef és
gatta k
dék a
védőbesz
Rác G.
verdikij
a bűnös
nemmel
törvény
vádlotta
rendű v
ményei

lutól távol eső juhaklot, mely teljesen leégett.

Ugyanaz a vádlott 1903. május 11-én reggel egy mezőn kóborló tyúkot akarván lelőni, a tőle 30 lépésnyire egy sűrű bokor mögött fekvő Lázár János mezőrt találta, akin 8 napon felül gyógyuló súlyos testisértést követett el.

A büntörvénykönyv 422. §-ának 2-ik pontjába ütköző gyújtogatás és a 310. §-ba ütköző gondatlanságból okozott súlyos testisértés büntetvével vádolva állott ekkor Foris Ádám az esküdtszék előtt, amely a következőképpen alakult meg. Elnök: Ortway Miksa, kir. kur. bíró; szavazó bírák: Fodor Béla és Hubay Gyula, ügyész dr. Szapár József; védő Kérészy Barna. Esküdtek lettek: Ajus Ferencz Stein Zsigmond, Spiegel Jakab, Weisz Alajos, Roth Dezső, dr. Ráczy György Kopp Armin, Hercz László, Spiró Sándor, dr. Sáfrány Dezső, Kálmán Mór, Nagy József.

A vádlott, sértett és a tanúk kihallgatása után, mely nem volt híjjával a derűs jeleneteknek, a vádló és védőbeszédre került a sor, melyek elhangzásával az esküdtek elmarasztaló verdiktet hoztak. Ennek alapján a törvényszék Foris Ádámot két évi fegyházra ítélte, mely ítélet jogerőre emelkedett.

IV. nap.

A sértett bosszúja.

Orbán István s.-kereszturi kondás 1902. évi november 10-én a Kohn Farkas kocsmájában borozás közben összekülönbözött Rongy Pestával. A szóváltás hevében Rongy Pesta összecsikarta az Orbán ábrázatát, ki emiatt feldühösödve haza szaladt valami ütőeszközzel. Otthon magához vette az ölmosbotját és János nevű fiával, ki egy bikacső-korbácsot fogott a kezébe, visszatért a kocsmába, a hol még ott találta a borozgató Rongyot.

Orbán István és 15 éves fia ekkor nekiestek a legénynek s az ölmos bottal és korbáccsal úgy helybehagyták, hogy az harmadnapra felvette a néhai nevet.

A btk. 301-ik §-ába ütköző erős felindulásban elkövetett halált okozott súlyos testi sértés büntette miatt állott ma törvényt Orbán István és fia Orbán János.

Az esküdtszék elnöke Póts Endre táblabíró, tagjai Hudák Andor és dr. Zelenka Lajos törvényszéki bírák voltak. A vádat Füstí Antal kir. ügyész, a védelmet Fodor Pál miskolci ügyvéd képviselte. Orvosszakértőként dr. Sassy János és dr. Dobos József kir. törvényszéki orvosok szerepeltek.

Vádlottak az elnök kérdéseire beismerik a bűncselekményt, de tagadják bűnösségüket. Mentségül azt hozták fel, hogy ittas állapotban és erős felindulásban követték el a bűncselekményt, anélkül, hogy Rongynak a halálát akarták volna okozni.

Tomcsányi János, Gadóczy József és Kohn Farkas tanukat hallgatta ki ezután a bíróság. A kérdések megszövegezése a vád- és védőbeszéd elhangzása után dr. Ráczy György kihirdette az esküdtek verdiktjét, mely szerint az esküdtek a bűnösség kérdéseire hétnél több nemmel feleltek. Ennek folytán a törvényszék Orbán István elsődrendű vádlottat és Orbán János másodrendű vádlottat a vád és következményei alól felmentette.

Kincstári gyerek.

A kisvárosban nagy szenzáció-ról csiripeltek a verebek. Olyan szenzációs volt az eset, a melyhez hasonlóra még a legvénebbek se emlékeztek. Két nap óta egyébről se lehetett hallani, mint arról, hogy Gruber főhadnagy és Radácsi hadnagy másnap reggel párbajt vívtek még pedig a legsúlyosabb feltételekkel.

Mindenki kíváncsi volt a párbaj lefolyására, de még inkább az egész ügy keletkezésére. Beszéltek mindenről, amit csak a kisvárosi pletyka a szárnyára kaphat, ámde az igazi okot senki se tudta. Természetes, hogy asszonyt is belekevertek a pletykába.

A sok találgatásnak nem volt vége. Ha két ember összejött az utcán, rögvést azzal kezdte a szót:

— No fogadjunk, én tudom mi a párbaj oka.

— Tudom én is, — mondta rá a másik.

Aztán egyik is, másik is elmesélte a saját kombinációját, a melyeknek igazságára mérget vett volna.

A párbaj előtt való estén zsufova volt az „Elite“ nevet viselő kávéház. Klein ur, a kávé az se tudta, hová tegye azt a sok vendéget, mert nem volt az ilyen tömeges látogatáshoz hozzászokva. Anynyi asszony, leány foglalt helyet a márvány asztalok körül, hogy szinte a fővárosban képzelte magát az ember.

És a sok népet a kíváncsiság hozta a kávéházba. Azt hitték, hogy a tisztek törzsasztala körül szó fog esni a párbajról s egy-két ellesett szóból megtudhatják az igazságot.

A hetilap szerkesztője is ott ült egy sarokban, a legkomolyabb arccal szűrte a feketéjét s úgy tett, mintha legkevésbé érdekelné a dolog. A legnagyobb nonsalantériával szólította magához a pinczért és képes lapokat kért, amelyekbe hamarosan elmerült. A hatalmas vendégsereg most már nem a tisztek asztalát kísérte figyelemmel, hanem Bagosit, a szerkesztőt. Egy-két ur felállott az asztal mellől és félíg-meddig bátortalanul közeledett az újságíróhoz:

— Ha a szerkesztő ur nem veszi rossz néven — kezdte a szót az egyik, — úgy bátor volnék megkérdezni, vajjon nem méltóztatik-e tudni a Gruber főhadnagy dolgát. Tetszik tudni, az asszonyokat nagyon érdekli a dolog. — Bagosi jelentőség-teljesen mosolygott. — Önök a párbajra kíváncsiak? No hát az reggel fog lefolyni a csalitban. Az okát tudom ugyan, de nem mondhatom meg, mert tetszik tudni a tiszt urak zokon veszik az ilyesmit. Azonban a hölgyek kedvéért esetleg megírom lapomban.

A kávéház ezután lassan ürülni kezdett. Éjfél felé már csak Bagosi volt a kávéházban és néhány tőzsér.

Egyszerre felnyit az ajtó és Sehopek ezredes, meg több tiszt léptek be. Egyenesen a Bagosi asztalához mentek, s bemutatkozás után helyet foglalva, az ezredes kezdte meg a szót.

A szerkesztő urat egy nagy szivességre akarjuk kérni. Azt hiszem, kedves Bagi ur tud arról a sajnálatos incidensről, amely néhány nap óta az egész várost foglalkoztatja. Az eset nagyon jelentéktelen, mindössze az az érdekes benne, hogy két jóbarát a Gruber főhadnagy és Radácsi hadnagy párbajt vívtnak. Minthogy azonban ma már olyan sokfélével beszélnek az affér

okáról, hogy abból a tisztikarnak is kellemetlensége lehet, arra akarom kérni a szerkesztő urat, netesék megírni az egészet a lapjában. Összeveszték a jó fiuk és párbaj után kitognak békülni, ez az egész. Gruber főhadnagy sértette meg Radácsit, azt mondta neki: *te kincstári gyerek!* Őök mi különösest se találnak ebben, mert hiszen nincs is benne semmi, ámde e három szónak meglepő értelme van. Ha figyelnek, elmondom a „kincstári gyerek“ szó értelmét.

(Folyt. köv.)

Laptulajdonos: Szelényi Lajos.

Étvágytalanság

és emésztési zavarok a rocitschi „Tempel-forrás“ időszakai használata által a legcélszerűbben megszüntethetők. Rögibb és idült bajoknál a „Styra-forrás“ (orósebb) használandó.

Magyarországi főraktár:
HOFFMANN JÓZSEF, Budapest,
Báthory-utca 8. sz.

Hamburg — Newyork Hamburg — Halifax (Canada)

Közlekedés kétszer hetenként. Az indulások Halifax felé idejekorán közzé lesznek téve.

Az express és postahajók őszi menetrendje:

Szeptember 16. Moltke.	Novemb. 4. Auguszte Viktoria
Szeptember 18. Patriczian.	Novemb. 6. Patriczia.
Szeptember 23. Fürst Bismark.	Novemb. 13. Blücher.
Szeptember 25. Phönicezia.	Novemb. 20. Pretoria.
Szeptember 28. Deutschland.	Novemb. 27. Graf Waldersee.
Szeptember 30. Blücher.	Deczember 4. Moltke.
Október 2. Pretoria.	Deczember 11. Deutschland.
Október 7. Auguszte Viktoria.	Deczember 11. P. anszylvánia.
Október 9. Graf Waldersee.	Deczember 18. Patriczia.
Október 16. Palatia.	Deczember 25. Blücher.
Október 23. Moltke.	
Október 30. Pennszylvánia.	
Október 31. Deutschland.	

**Az utazásra vonatkozó bármely kérdésre szívesen és minden nyelven azonnal válaszolunk.
— A ki utazni akar, forduljon hozzánk. —**

Falk és Társa Hamburg Brandsende 23. a.

Csak azon készítményeim valódiak, melyek védjeggyel vannak ellátva.

RÁCZ JENŐ gyógyszerésznél MISKOLCZON,

„AZ ARANY SZARVASHOZ“ címzett gyógyszertárában

kaphatók 15 év óta közkeveltségnek örvendő alatt elősorolt saját készítményei:

- Iris virágarczenőcs.** Számos hölgy áldja jó hatását — szeplő és májfolt ellen, arc- és kőzbőrnek selyempuha-ágot ad, teljesen ártalmatlan szer, az arcot a redőktől késő korig megóvjá, egy tégely 1 kor. Hozzá Iris balsam szappan, 1 db. ára 70 fill. Hozzá Vénus arczpor, fehér, rózsá és krém színekben, 1 kis doboz 90 fill., nagy 1 kor. 60 fill.
- Pyrethro Salicyl szájessentia** néhány cseppel egyszeri száj-öblögető vízbe, kellemes szájját kölesönöz, a fogak romlását gátolja és a fogínyt erősíti, — 1 kis üveg 70 fillér. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 fillér. Hozzá (Pyrethro) növény fogpor, mely a fogakat desinfiálja és fehérre takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szájszereimet nem használták és fogfájás van, ajánlatik a kitűnő jó hatása (Pyrethro) sveiczi fésű csepp. 1 üveg ára 50 fillér.
- Hajerősítő (balsam) essentia.** Dr. Hebra híres bécsi egyetem tanár előírása szerint készítve a hajhullást és fejbőr korpásodást meggátolja, valamint egyéb fejbőrbetegségtől megóv és kellemes illatázaál fogva szívesen alkalmaztatik. 1 üveg ára 1 korona 20 fillér.
- Rác Jenő keleti „Balsam bajuszpedrője“**, soha meg nem meg nem avasodó, zsirmentes balsamokból készítve, igen kellemes illatu, minden bajuszsínhez alkalmazható. 1 kis doboz ára 30 fillér. 1 nagy doboz 50 fillér.
- Cannabin** (tyukszembalsam), biztos hatása és legkényelmesebben alkalmazható szer a tyukszemek és bőrkeményedések és sömörök kiirtására. 1 üveg ára 70 fillér.

Forgalomban van és közmegelegedéssel használják a

Lábizzadás ellen Salicyl Dermassant port. 1 doboz ára 1 korona.

Szőrvesztőnek Depillatoriumot. 1 üveg 1 korona.

Rüh (rühátka ellen) Naphtol kenőcs. 1 kis tégely 1 korona, — nagy 3 korona.

Köszvény ellen I—II. számú Tengeri köszvény olaj, 1 üveg ára 1 K.

Ugy az elősorolt, mint egyéb készítményeimhez utasítás mellékelve van; kívánatra részletes árjegyzék utasításokkal megküldetik Csak azon készítmények valódiak, melyek fenti védjeggyel vannak ellátva. A drága külföldi hasonozsereket, úgy meunyháságilag, mint minőségileg és olesóságukkal fölülmulják; ugy, hogy általános házi szerek gyánánt legjobban alkalmazhatók.

Főraktár: Budapesten **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszertára, Király-utca 12. szám.

Rendelési cím: **Rác Jenő** gyógyszerész Miskolczon.

SZELÉNYI ÉS TÁRSA

Telefon 62.

Könyvnyomdánkban,

mely a mai kor igényeinek megfelelően van felszerelve, bármily könyvnyomdai munkát a leg-egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, a legrövidebb idő alatt, jutányos árak mellett készítünk.

Könyvkötészetünk

koszoruszalaq aranyozására, emlékkönyvek, feliratok stb. elegáns kiállítására is be van rendezve.

Pontos kiszolgálás. Elegáns kiállítás.

MISKOLCZ

Széchenyi-utca 34. szám.

Könyvnyomda

Könyvkötészet

Dobozgyár